

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1669/2024
10.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бисерка Црноглавац, адвокат из ..., против туженог ЈКП Градско саобраћајно предузеће „Београд“ са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Драган Миловановић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 311/24 од 30.01.2024. године, у седници већа одржаној 10.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 311/24 од 30.01.2024. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1749/22 од 07.11.2023. године, ставом првим и другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име разлике у висини предвиђене и исплаћене накнаде за трошкове исхране у току рада, која се исплаћује у готовом новцу и у боновима исплати, за период од јуна 2019. године до маја 2021. године, појединачне износе са каматом, наведене у тим ставовима изреке. Ставом трећим изреке, утврђено је да је тужба повучена у делу за накнаду штете због мање исплаћене зараде за период од јуна 2019. године до маја 2021. године у износу од 4.169.810,02 динара са каматом, регрес за исти период у износу од 26.874,68 динара и уплату доприноса за социјално осигурање. Ставом четвртим изреке, отказано је заказано рочиште. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 55.589,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 311/24 од 30.01.2024. године, ставом првим и другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке, усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име разлике у висини накнаде трошкова за исхрану у току рада која се исплаћује у готовом новцу и у

боновима, исплати појединачне износе са каматом, наведене овим ставовима изреке. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 55.589,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 145.515,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати 31.218,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права и предложио да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

С обзиром да је ревизија туженог дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог који му је, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада, применом свог Колективног уговора, исплаћивао месечни износ од 500,00 динара бруто, од чега износ од 300,00 динара у готовом новцу, а 200,00 динара у виду бонова за исхрану, на основу броја дана када је тужилац био присутан на раду. Колективним уговором туженог број 12082, који је ступио на снагу 19.10.2018. године, у одредби члана 64. став 1, предвиђено је право запосленог на месечну накнаду за трошкове исхране у току рада у висини 500,00 динара по радном дану, с тим да ће се 300,00 динара исплатити у новцу, а 200,00 динара у боновима за исхрану. Тужилац тужбеним захтевом тражи исплату разлике у исплаћеној накнади за трошкове исхране у току рада за период од јуна 2019. године до маја 2021. године пошто му је тужени накнаду исплатио у износу умањеном за плаћене порезе и доприносе сматрајући да износ од 500,00 динара, предвиђен одредбом члана 64. став 1. Колективног уговора туженог, представља „бруто“, накнаду.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев као неоснован, с обзиром да се у конкретној ситуацији не може применити одредба члана 64. Колективног уговора, којом је увећана накнада трошкова исхране на 500,00 динара, већ одредба члана 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Апелациони суд је закључио да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, па је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за исхрану у току рада ако послодавац ово право није обезбедио на други начин.

Према одредби члана 64. став 1. Колективног уговора Јавног комуналног предузећа Градско саобраћајно предузеће „Београд“ („Службени лист града Београда“, број 96/18), запослени има право на месечну накнаду за трошкове исхране у току рада у висини од 500,00 динара по радном дану, с тим да ће се 300,00 динара исплатити у новцу, а 200,00 динара у боновима за исхрану.

Накнада трошкова исхране у току рада у истој висини била је утврђена и одредбом члана 23. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној и стамбеној делатности града Београда („Службени лист града Београда“, број 78/18).

Наиме, у конкретном случају спорно је да ли је колективним уговором који је важио у утуженом периоду висина накнаде трошкова за исхрану у току рада била предвиђена у бруто или нето износу. Полазећи од тога да је у спорном периоду колективним уговором код туженог послодавца и посебним колективним уговором била јасно и недвосмислено уговорена висина накнаде трошкова исхране у току рада која ће се исплатити запосленима, Врховни суд налази да је тужилац имао право на исплату накнаде ових трошкова у тако уговореним износима без умањења за порезе и доприносе по принципу обрачуна бруто зараде установљеном у члану 105. Закона о раду. У ситуацији када се у Колективном уговору наведе конкретан новчани износ који се на име накнаде трошкова има исплатити запосленом, не може се на штету запосленог претпоставити да је реч о уговореном бруто износу, јер је то противно одредби члана 118. став 1. Закона о раду, која прописује право запосленог на накнаду трошкова, па и трошкова исхране у току рада, у складу са општим актом и уговором о раду. Општим актима и уговором о раду у конкретном случају није предвиђено да је висина накнаде трошкова за исхрану у току рада уговорена у бруто износу.

Неосновани су наводи ревизије да би исплата накнаде трошкова исхране у току рада у нето износу предвиђеном колективним уговором туженог довела до повећања зараде тужиоца, те да би због тога одредба члана 64. став 1. Колективног уговора код туженог из 2018. године могла бити и ништава имајући у виду одредбу члана 4. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (ништаве су одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и другог сталног примања), с обзиром да је у конкретном случају спорна примена, а не измена општег акта (колективног уговора).

Из изнетих разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова је одбијен јер по овом правном леку није успео.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**